

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 13.2.2008
СОМ(2008) 69 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Подготовка на следващите стъпки в управлението на границите в Европейския
съюз**

{SEC(2008) 153}

{SEC(2008) 154}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Политически контекст

Повече от 300 млн. преминавания на външните граници на ЕС се правят всяка година от граждани на ЕС и граждани на трети държави. Европа е и ще продължава да бъде най-значителната туристическа дестинация в света¹. Този факт отразява значението на културното наследство на ЕС и успеха на политическия и социално-икономическия му модел. За да може да споделя ценностите си и да подкрепя икономическия растеж, ЕС трябва да остане отворен и достъпен за другите.

Премахването на проверките по вътрешните граници на ЕС е едно от най-големите постижения на европейската интеграция. Това пространство без вътрешни граници, което се разширило от 7 страни през 1995 г. до 24 страни в края на 2007 г. и което представлява уникално, историческо постижение, не може обаче да функционира без споделяне на отговорността и солидарността при управление на външните му граници.

Амбициозната програма, изготвена от Комисията и Съвета през 2002 г. в рамките на плана за управление на външните граници на държавите-членки на ЕС, приключи. Законодателната рамка е консолидирана. Кодексът на шенгенските граници² влезе в сила през 2006 г. Въведени бяха опростени правила за местния граничен трафик³. Създаването на агенцията FRONTEX добави оперативно измерение⁴. Понятията за разпределяне на тежестта и солидарност получиха реална стойност, като за първи път Фондът за външните граници предоставя значителни финансови ресурси за тези области на политиката.

Миграционният натиск, както и предотвратяването на незаконно влизане на лица в ЕС, са очевидни предизвикателства, пред които е изправен Съюзът, а оттам и неговите политики за границите и визите. Фундаменталните предизвикателства на управлението на миграцията трябва да бъдат решени в перспективата на цялостна имиграционна политика (вж. глобалния подход), включваща по-специално ангажиментите на ЕС по отношение на трети държави. Следователно, когато се разглежда перспективата на имиграционната политика в нейната цялост, възниква необходимост да се обсъдят известен брой хоризонтални въпроси, които имат отражение върху способността на ЕС да управлява външните си граници и да защитава достиженията на правото от Шенген — външното измерение, средносрочните и дългосрочните бюджетни аспекти, свързани с финансовата солидарност и разпределението на тежестта, и отражението на новия договор. В този по-широк контекст Комисията ще приеме през юни съобщение относно цялостна имиграционна политика.

---

¹ Световна туристическа организация: Визия 2020 г., том 4, стр. 48. В „туризма“ влиза също и пътуването за подобряване на професионалната квалификация и здравето.

² Регламент (ЕО) № 562/2006.

³ Регламент (ЕО) № 1931/2006.

⁴ Регламент (ЕО) № 2007/2004.

Въпреки че държавите-членки продължават да носят отговорността за контрола по границите си, общата политика на Съюза в подкрепа на техните усилия следва да се развива непрекъснато и да се засилва, за да отговаря на нови заплахи, на промени в миграционния натиск и на всички набелязани проблеми, като новите технологии са широко застъпени и едновременно с това се използват по съразмерен начин. Еднакво значение следва да се придава на социалното и на икономическото отражение. Преминването на външните граници следва да бъде просто и бързо за гражданите на трети държави, които изпълняват условията за влизане на общностното и националното законодателство. Контактите между населението в граничните райони и между членовете на семейства следва да бъдат улеснени. Управлението на границите следва да подкрепя, а не да забавя икономическия растеж в граничните райони на съседни държави. За същата цел ЕС сключи наскоро споразумения за улесняване на издаването на визи с осем съседни държави⁵ и започна диалог с някои от тях, целящ да доведе до премахване на изискването за виза.

1.2. Интегрирано управление на границите и настоящи инструменти

Понятието за интегрирано управление на границите включва комбиниране на механизми за контрол и използване на инструменти въз основа на потоците от хора към ЕС или вътре в него. То включва предприемането на мерки в консулствата на държавите-членки в трети държави, мерки в сътрудничество със съседни трети държави, мерки на самата граница и мерки вътре в Шенгенското пространство. Основните елементи на това понятие понастоящем включват описаните по-долу мерки, които се прилагат по отношение на гражданите на трети държави, пътуващи до държава-членка, която участва в шенгенското сътрудничество, или до асоциирана с това сътрудничество държава.

Както е определено в законодателството на Общността, пътниците от някои трети държави подлежат на изискване за виза⁶. За тази категория при подаване на заявлението за виза в консулствата на държавите-членки в трети държави се извършва първа проверка на това дали те изпълняват условията за влизане и престой.

Гражданите на трети държави, за които се изисква виза за краткосрочно пребиваване, ще бъдат проверявани във Визовата информационна система, която ще заработи напълно най-рано през 2012 г., след като бъде пусната в действие в консулствата и на гранично-пропускателните пунктове. През 2007 г. Европейският парламент и Съветът постигнаха политическо споразумение за правното основание за ВИС и се очаква то да бъде официално прието през първата половина на 2008 г. Основните цели на ВИС са да се провери автентичността на визата и самоличността на притежателя ѝ при влизане. Още от самото начало във ВИС ще бъдат въведени биометрични данни — изображение на лицето и пръстови отпечатьци. Комисията представи предложение за изменение на Кодекса на шенгенските граници, с което проверката на самоличността на притежателя на визата става задължителна при всяко влизане.

---

⁵ Русия, Украйна, Сърбия, Черна гора, Албания, Босна и Херцеговина, Бивша югославска република Македония и Република Молдова.

⁶ Регламент (ЕО) № 539/2001.

За лицата, пътуващи за ЕС по въздух, преди качване на борда или във връзка с него, данни, еквивалентни на съдържащите се в паспорта, се изпращат по искане на държавата-членка на пристигане като предварителни сведения за пътниците (Advance Passenger Information – API), за да се предупредят органите по гранична охрана за рисков пътници⁷.

Данни API не могат да бъдат използвани, за да се попречи на лице да пристигне на гранично-пропускателния пункт на държавата-членка на пристигане.

Според Кодекса на шенгенските граници⁸ гражданите на трети държави трябва да подлежат при влизане на „цялостна проверка“, която освен контрол на пътния документ включва и определяне на целта и на продължителността на престоя и наличието на достатъчно средства за издръжка, както и търсене в Шенгенската информационна система и в националните бази данни, за да се провери дали тези граждани не са заплаха за обществения ред, вътрешната сигурност и международните отношения на държавите от Шенгенското споразумение. Тези проверки следователно съдържат множество условия, които граничната охрана проверява чрез въпроси, които задава на пътника. Също така валидността на пътните документи трябва да бъде проверена от граничната охрана при всеки случай. Проверките са едни и същи независимо дали лицата подлежат на изискването за виза или не.

Граничната охрана е задължена да поставя ръчно печат, показващ датата и мястото на влизане и излизане, върху пътните документи на гражданите на трети държави, преминаващи външната граница.

В консулствата, както и на границите, се прави проверка в Шенгенската информационна система (ШИС), за да се установи дали за лицето не е подаден сигнал от държава-членка с цел да му бъде отказано влизане. По отношение на гражданите на трети държави ШИС и бъдещата ШИС II регистрират сигнали за лица, на които трябва да бъде отказано влизане в Шенгенското пространство, издирвани лица и лица, които трябва да бъдат поставени под закрила. Всички граждани на трети държави, влизащи в ЕС, за които се изисква виза или не, се проверяват систематично в ШИС.

За проверките вътре в Шенгенската територия правоприлагащите органи ще имат достъп до ВИС, което ще им позволи да идентифицират хората без документи, ако им е била издадена виза преди това.

Накрая, следва да се спомене също и предложението на Комисията относно използването на данните от досиетата на пътниците (данни PNR) за лицата, пристигащи с въздушен транспорт, като тези данни в общи линии съвпадат с данните от резервацията за полета⁹. Тази информация се предава също и на правоприлагащите органи непосредствено преди качването на борда или във връзка с него. Тази система би се приложила за всички държави-членки, тъй като не е свързана със същинското шенгенско сътрудничество. Предаването на данни PNR има за цел предотвратяването на тероризма и организираната престъпност, а не гранична проверка.

---

⁷ Директива 2004/82/ЕО.

⁸ ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 1.

⁹ COM(2007) 654.

1.3. Възможни нови инструменти за бъдещо развитие на стратегията за интегрирано управление на границите

Могат да бъдат предвидени по-нататъшни стъпки, ако ЕС иска да постигне истинско интегрирано управление на границите, чрез което се постига едновременно повишаване на сигурността и улесняване на пътуването за гражданите на трети държави.

Като се вземат предвид мерките, предприети в консулствата, и от гледна точка на улесняването на пътуването и достъпа до територията на ЕС, настоящата визова политика се характеризира с подход „всичко или нищо“. Въпреки че с редица трети държави са сключени споразумения за улесняване на издаването на визи, общата визова политика не позволява други възможности освен да се наложи на гражданите на трета държава изискване за визи или да бъдат освободени от това изискване.

От гледна точка на сигурността гражданите на трети държави, за които не се изискват визи, не подлежат понастоящем на систематични проверки за целите на граничния контрол, преди да пристигнат на самата граница.

По отношение на предприетите на границите мерки и от гледна точка на улесняване на пътуването настоящата правна рамка за гранични проверки е основана на общ подход за всички проблеми, което означава, че законодателството на Общността в настоящия си вид не позволява извършването на опростени проверки за някои категории пътници. Единственото изключение са гражданите на трети държави, живеещи в граничните райони на съседни държави, според общото правило до 30 км от границата; те се ползват от опростени гранични проверки и се освобождават от изискването за визи според правилата на регламента за местния граничен трафик. Други граждани на трети държави, които често пътуват до и от Шенгенското пространство по основателни причини като например служебни пътувания и всеки път спазват условията за дължината на престоя си, подлежат на същите цялостни гранични проверки при всяко влизане. Това се прилага и за лицата, подлежащи на изискването за визи, на които е издадена многократна виза. Налагайки цялостна проверка на всички лица, настоящата правна рамка пречи да се модернизира начинът на извършване на граничните проверки, докато новите технологии биха могли да осигурят автоматични, а оттам и значително по-бързи, гранични проверки за добросъвестните пътници.

По отношение на мерките, които биха могли да бъдат взети в рамките на Шенгенската територия, Съюзът би могъл да обмисли въвеждането на ефикасен инструмент за идентифициране на лицата, надхвърлили разрешените си срок на престой, тъй като понастоящем датите на преминаване на гражданите на трети държави през външните граници не се регистрират. Лицата, надхвърлящи разрешеното си право на престой, представляват най-голямата категория незаконни имигранти в ЕС¹⁰. Дори ако тези данни се събират от отделни държави-членки, не съществува начин за обмена им между държавите-членки. Граничната охрана не е в състояние да изчисли дължината на престоя, когато са използвани различни пътни документи за влизане и излизане в ЕС, или когато се сблъсква с практически трудности като пълен с печати паспорт или с нечетливи печати. В този контекст настоящото съобщение представя предложения за нови инструменти, които биха могли да бъдат неразделна част от бъдещата стратегия за управлението на европейските граници. В него се предлагат начини за поглед в

---

¹⁰ Вж. оценката на въздействието за прогнозния брой.

перспектива и размисъл върху следващо поколение инструменти за управление на границите с цел запазване на целостта на Шенгенското пространство, като същевременно се улеснят процедурите и преминаванията на границите за лицата, които искат да влязат в него по основателни причини. Възможните инструменти, които трябва да се разгледат и които биха се прилагали по отношение на гражданите на трети държави, пътуващи до държава-членка, която участва в шенгенското сътрудничество, или до асоциирана с това сътрудничество държава, биха могли да включват:

- улесняване на преминаването на границите за добросъвестните пътници¹¹;
- възможно въвеждане на регистрация на влизането/излизането; както и
- проучване на въвеждането на електронна система за разрешително за пътуване.

Съобщението се основава на оценка на въздействието, извършена с помощта на две проучвания от външни изпълнители. В работен документ на службите на Комисията, който ще бъде представен през март, ще се оценят по-подробно въпросите, свързани с техническите аспекти на изпълнението.

2. УЛЕСНЯВАНЕ НА ПРЕМИНАВАНЕТО НА ГРАНИЦИТЕ ЗА ДОБРОСЪВЕСТИТЕ ПЪТНИЦИ

- *На пътниците от трети държави, представляващи малък риск, както тези за които се изискват визи, така и тези, за които това изискване не важи, би могло да се предлага да преминат доброволно през предварителна проверка с цел да им се предостави статут на регистриран пътник.*
- *При пристигане на границите на ЕС регистрираните пътници биха могли да преминават през опростена и автоматизирана гранична проверка.*

Настоящата правна рамка, регулираща проверките на гражданите на трети държави на външните граници, би могла да бъде изменена, така че да предвижда облекчаване на проверките за някои категории пътници, на които ще бъде даден статут на „регистрирани пътници“. Кандидатите за такъв статут биха могли да подлежат на предварителна проверка, а критериите биха могли да бъдат определени по такъв начин, че да се компенсират по-малките проверки на границите. Проверките, които ще се извършват на самата граница, биха могли да бъдат определени по такъв начин, че да позволят използването на автоматични врати.

---

¹¹ Комисията включи създаването на система за влизане/излизане и въвеждането на схема за улесняване на преминаването на границите сред възможните промени в своето съобщение относно увеличаване на оперативната съвместимост и полезните взаимодействия между европейските бази данни в областта на правосъдието и вътрешните работи - COM(2005)597, от 24 ноември 2005 г. - и в съобщението си относно политическите приоритети по отношение на борбата с незаконната имиграция на граждани на трети държави - COM(2006) 402, от 19.7.2006 г.

Конкретно, предоставянето на статут на „регистриран пътник“ и извършването на автоматични проверки за тези лица ще означава премахване на проверката на границата на някои условия за влизане (цел на престоя, средства за издръжка, липса на заплаха за общественения ред). Статутът на „регистриран пътник“ би могъл да бъде предоставен на лицата след съответно проучване, основано на общи критерии за проверка. Тези критерии биха могли да включват най-малко достоверно описание на минали пътувания (лицето не трябва да е надхвърляло разрешения си срок на престой при предишни посещения в ЕС), доказателство за достатъчно средства за издръжка и притежаване на биометричен паспорт. Биха могли да бъдат разгледани и други критерии, а критериите за предоставяне на статут на регистриран пътник за лицата, за които се изискват визи, биха могли да бъдат уеднаквени с тези за отпускане на многократни визи.

Гражданите на трети държави биха могли да кандидатстват за статут на регистриран пътник във всяка държава-членка. Процесът на кандидатстване би могъл да бъде организиран в консулствата или в бъдещи общи центрове за кандидатстване.

За да се позволи използването на същата инфраструктура и оборудване, биха могли да се използват същите биометрични идентификатори (изображение на лицето и пръстови отпечатащи) като за притежателите на визи. Информацията за притежателите на статут на регистриран пътник ще се обменя между държавите-членки, тъй като тези лица трябва да могат да се възползват от опростените проверки на външните граници на Шенгенското пространство, независимо от гранично-пропускателния пункт, през който са избрали да влязат.

Освен условията за влизане, които вече няма да бъдат контролирани, за да се позволи опростена проверка на регистрираните пътници по границите, въвеждането на автоматични врати на самата граница би могло да позволи автоматична проверка на самоличността на пътниците без намесата на граничната охрана. Биометричните данни, съдържащи се в пътните документи или съхранявани в система или база данни, биха могли да бъдат разпознавани от машина, която ще ги сравнява с биометричните данни на пътника.

Освен другите положителни аспекти като удовлетвореността на пътниците и символичния ефект на представяне на ЕС като отворен за света системите за автоматизиран граничен контрол биха могли да увеличат значително ефективността от гледна точка на разходите, тъй като по-голям брой пътници ще бъдат обслужвани на границите от по-малък брой служители на граничната охрана, като по този начин ще се намалят общите разходи за държавите-членки, които са изправени пред непрекъснато увеличаване на пътничопотоците. Един служител на граничната охрана следва да е в състояние да наблюдава до десет функциониращи автоматични гранични врати. Автоматизираният граничен контрол за добросъвестните пътници ще осигури значителни ползи по отношение на спестяване на време при преминаване на външните граници и ще позволи на граничните органи да насочат ресурсите си към онези групи граждани на трети държави, които изискват повече внимание, като по този начин ще се подобри общата сигурност на границите.

Решенията за това на кои гранично-пропускателни пунктове да се въвеждат мерките за улесняване се вземат от държавите-членки индивидуално въз основа на пътничопотока и условията на движение по пътищата. На практика може да бъде изграден един допълнителен коридор на гранично-пропускателния пункт, където се използват автоматични врати.

Използване на автоматични врати от граждани на ЕС

Следва да се отбележи също, че гражданите на ЕС и другите лица, които се ползват от общностното право на свободно движение¹², биха могли да се възползват от автоматичните врати, когато преминават външните граници. Тази категория лица подлежи на „минимална проверка“, както при влизане, така и при излизане, като тя се състои в проверка на пътния документ, за да се установи самоличността на въпросното лице. Граничните проверки съгласно настоящата правна рамка могат следователно още днес да бъдат автоматизирани за гражданите на ЕС, притежаващи електронен паспорт. Системите за автоматични врати, предвидени за гражданите на трети държави, биха могли да бъдат използвани също от гражданите на ЕС, когато преминават през външните граници, при същите функции с това изключение, че ще бъдат извършвани само произволни проверки в ШИС и в националните бази данни в съответствие с Кодекса на шенгенските граници¹³.

От август 2006 г. държавите-членки започнаха издаването на биометрични паспорти¹⁴, съдържащи изображение в дигитален формат на лицето на притежателя, а от 28 юни 2009 г. ще издават паспорти, съдържащи и пръстовите отпечатащи на притежателя¹⁵. Въвеждането на биометрични данни в паспортите би могло да приключи най-късно до 2016 г. за един биометричен идентификатор и до 2019 г. за два идентификатора (като се предвиди максимален срок на валидност на паспортите от 10 години). Всички граждани на ЕС биха се възползвали тогава от автоматизираното преминаване на границата, ако държавите-членки го прилагат повсеместно. Същите автоматични врати като за гражданите на трети държави, които са регистрирани пътници, биха служили и за автоматизираните преминавания на границата за гражданите на ЕС въз основа на биометрични паспорти.

С приближаването на пълното въвеждане на биометрични паспорти настоящата правна рамка позволява прилагането от страна на държавите-членки на схеми, основани на доброволно вписване, при условие че критериите за вписване отговарят на тези за минималните проверки на границите и че схемите са достъпни за всички лица, които се ползват от общностното право на свободно движение. Тези схеми следва да бъдат оперативно съвместими вътре в ЕС въз основа на общи технически стандарти, които следва да бъдат определени по такъв начин, че да подкрепят разпространено и последователно използване на системите за автоматизиран граничен контрол. Прилагането от държавите-членки на оперативно съвместими схеми би могло да бъде насърчено чрез финансова подкрепа от Фонда за външните граници.

---

¹² Членове на семействата на граждани на ЕС; други граждани на държави от ЕИП и граждани на Швейцария, включително членове на семейството.

¹³ Португалската RAPID е пример за вече работеща такава система.

¹⁴ Регламент 2252/2004 на Съвета от 13 декември 2004 г. относно биометричните данни в паспортите.

¹⁵ Решение С(2006) 2909 на Комисията от 28 юни 2006 г.

3. СЪЗДАВАНЕ НА СИСТЕМА ЗА РЕГИСТРИРАНЕ НА ВЛИЗАНЕТО/ИЗЛИЗАНЕТО НА ГРАЖДАНИ НА ТРЕТИ ДЪРЖАВИ

- *На границите би могла да бъде въведена автоматична регистрация на времето и мястото на влизане и излизане на гражданите на трети държави — както на тези, за които се изискват визи, така и на тези, за които не се изискват визи — за да се открият лицата, надхвърлили разрешения си срок на престой.*
- *Би могъл да бъде подаден сигнал, който да получават националните органи, в случаите, когато срокът на валидност на престоя в ЕС на дадено лице е изтекъл, а не са отчетени данни за излизане на въпросното лице.*

Системата за влизане/излизане би могла да се прилага за гражданите на трети държави, допуснати за краткосрочно пребиваване (до 3 месеца), като тя ще се прилага за лицата, за които се изискват визи, и тези, за които това изискване не важи. Системата би могла да включва записване на информацията за времето и мястото на влизане, продължителността на разрешения престой и изпращането на автоматични сигнали директно на компетентните органи, ако дадено лице е идентифицирано като „надхвърлило разрешения си срок на престой“, както в момента на идентифицирането, така и при излизане на лицето от ЕС. В изключителни случаи (напр. издадена национална виза поради отмяна на полет, болест или друга основателна причина) или при промяна на статута на лицето (напр. удължаване на разрешения срок на пребиваване) информацията в системата следва да бъде актуализирана от органите, отговарящи за вземане на решението.

Информацията от сигналите би послужила за:

- Предоставяне на възможност на националните органи да идентифицират лицата, надхвърлили разрешения си срок на престой, и да предприемат необходимите мерки;
- Разубеждаване на гражданите на трети държави да надхвърлят разрешения им срок на престой;
- Предоставяне на информация за оперативни цели относно моделите на надхвърляне на разрешения срок на престой (напр. маршрут на пътуване, измамническо поръчителство, страна на произход и причини за пътуването), както и на данни за миграционните потоци и лицата, надхвърлили разрешения си срок на престой, за целите на визовата политика.

Всички граждани на трети държави, за които се изискват визи, биха могли да предоставят своите биометрични данни за Визовата информационна система, когато кандидатстват за визи в консулството на държава-членка, а гранично-пропускателните пунктове биха могли да бъдат оборудвани за проверка на самоличността на притежателя на визата въз основа на тези данни. За да се извлекат обаче всички ползи от тези инвестиции и да се сведе до минимум отражението върху граничните проверки, би било разумно да се изчака пълното и успешно пускане на ВИС във всички консулства и гранично-пропускателни пунктове, преди да се приложи на практика системата за влизане/излизане.

Гражданите на трети държави, за които не се изискват визи, биха могли да подлежат на същите процедури за проверка по границите като за притежателите на визи с помощта на същото биометрично оборудване. Би било необходимо техните биометрични данни да се вписват при първото влизане, така че да могат да бъдат извършвани последващи биометрични проверки на излизане и вътре в Шенгенското пространство, като това би могло да усложни управлението на пътничопотоците, особено на някои гранично-пропускателни пунктове на сухоземните граници.

Увеличаването на необходимото време и по-дългите опашки, дължащи се на въвеждането на системата за влизане/излизане, биха могли бъдат компенсирани от по-добро управление на пътничопотока вследствие на автоматизираното преминаване на границата. За регистрираните пътници вписването на биометричните данни при първото влизане за целите на системата за влизане/излизане следва да бъде отменено, тъй като регистрацията на датите на влизане и излизане е включена в процеса на автоматизиран граничен контрол за тези пътници.

Може да се разгледа и въпросът дали не е необходима отделна система, в която да се съхраняват данните за влизане/излизане на гражданите на трети държави, както и биометричните им данни. Тази нова система би могла да използва същата техническа платформа като ШИС II и ВИС, като по този начин се използва полезното взаимодействие с разработваната в момента Биометрична съпоставителна система (БСС). Тази платформа би могла съставлява общата основа за системата за влизане/излизане, ВИС и ШИС II. Комисията ще представи по-подробен технически анализ на тези решения, който ще включва разглеждане на възможността ВИС да бъде разширена, така че да изпълнява специфичната цел на съхраняване на данни за влизане/излизане на граждани на трети държави, за които се изискват визи, както и разглеждане на въпроса дали е необходима отделна система за схемата за регистрирани пътници.

Разходите за необходимите инвестиции, които държавите-членки трябва да извършат, за да оборудват гранично-пропускателните пунктове, биха били покрити от Фонда за външните граници, както за извършваните понастоящем инвестиции във връзка с прилагането на ШИС и на ВИС. В придружаващата оценка на въздействието са предоставени изчисления, които ще бъдат обяснени по-подробно в следващия работен документ на службите на Комисията. Въвеждането на системата за влизане/излизане и на програмата за регистрирани пътници не би трябвало да доведе до разходи за трети държави.

4. ЕЛЕКТРОННА СИСТЕМА ЗА РАЗРЕШИТЕЛНО ЗА ПЪТУВАНЕ (ЕСРП)

Комисията ще разгледа възможността за въвеждане на **електронна система за разрешително за пътуване**. Тази система би се приложила за граждани на трети държави, които не подлежат на изискването за визи, от които ще се изисква да кандидатстват по електронен път, като предоставят преди пътуването данни, идентифициращи пътника, както и паспортни данни и данни за пътуването. Данните биха могли да бъдат използвани за проверка на това дали дадено лице отговаря на условията за влизане преди пътуване в ЕС, като се използва по-облекчена и опростена процедура в сравнение с тази за получаване на виза. Комисията възнамерява да започне проучване през 2008 г. за анализиране на възможността за осъществяване, на практическите последици и на отражението на тази система.

5. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ

Системите трябва да съответстват на правилата на ЕС за защита на данните, включително на изискванията за необходимост, пропорционалност, ограничаване на целта и качество на данните. Трябва да се обърне особено внимание на осигуряването на пълно съответствие с изискванията на членове 16 и 17 от Директива 95/46/ЕО относно поверителността и сигурността, както и изискванията, свързани с мрежовата сигурност и поверителност, посочени в Регламент (ЕО) № 45/2001.

Правилата за защита на данните за ВИС и настоящите практики, включващи запазване на информацията само за пет години, изглеждат целесъобразни.

Данните, генерирани от системата за влизане/излизане, биха били използвани от компетентните органи по имиграцията. Лицата следва да имат право на достъп до съхранявана информация, която се отнася до тях, и да оспорват и поправят тази информация, както е предвидено в общностното и националното законодателство. Следва да се изготвят разпоредби за механизъм за обжалване в случаите, в които граждани на трети държави са „принудени“ да надхвърлят разрешения си срок на престой.

Проучването на възможността за електронно разрешително за пътуване, което Комисията ще започне, ще разгледа също съответните проблеми, свързани със защитата на данните, произтичащи от тази система.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Предвид осъществения напредък в договарянето и стартирането на Визовата информационна система ЕС следва да разгледа възможността да допълни това постижение, като обмисли необходимите параметри за въвеждане на **система за влизане/излизане** за всички граждани на трети държави, на които е разрешено краткосрочно пребиваване. Ако в резултат на това разглеждане се стигне до заключението, че е необходимо изграждането на такава система, тя би могла да започне да функционира до 2015 г. и ще бъдат необходими бъдещи предложения за:

- изменение на Кодекса на шенгенските граници, за да се гарантира, че регистрирането на датите на влизане и излизане се извършва систематично на всички гранично-пропускателни пунктове на външните граници и че вписването на границата на биометричните данни на гражданите на трети държави, за които не се изискват визи, става задължително условие за влизане. Също така, ако бъде създаден статут на „регистриран пътник“, Кодексът на шенгенските граници трябва позволява извършването на опростена проверка на пътниците с такъв статут на границите;
- решение за създаване на новата система за влизане/излизане, чрез която да се регистрира информацията за влизането и излизането и да се съхраняват личните и биометричните данни на гражданите на трети държави. Системата би могла да използва същата техническа платформа като ВИС/ШИС II.

Държавите-членки биха могли също така да обсъдят необходимостта от използване на **системи за автоматизиран граничен контрол за гражданите на ЕС** въз основа на електронния паспорт или на национални схеми. В съответните форуми следва да се проведе дискусия относно разработването на технически стандарти за постигане на оперативна съвместимост на националните схеми, които не се основават на електронния паспорт. В по-широка перспектива би могло да се разгледа разработването на общи стандарти с оглед на координирането на характеристиките на вписването, изпълняването на определени условия от страна кандидатите и техническата оперативна съвместимост на тези схеми на международно ниво.

През 2009 г. Комисията ще докладва на Европейския парламент и на Съвета за резултатите от проучването на **електронна система за разрешително за пътуване**.

Ето защо Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да започнат разглеждането на бъдещата цялостна структура на интегрираното управление на границите на ЕС и за използването на системи, от гледна точка на повишаване на сигурността и улесняване на пътуването. Въз основа на това разглеждане Комисията ще оцени по-нататъшното развитие на тези системи, включително представянето на необходимите законодателни предложения.